Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2013-288 d.d. 16 oktober 2013
(prof.mr. M.L. Hendrikse, voorzitter, prof.drs. A.D. Bac RA en J.C. Buiter, leden en mevrouw mr. I.M.M. Vermeer, secretaris)

Samenvatting

Consument baseert haar vordering op de stelling dat Aangeslotene verantwoordelijk is voor de door Consument geleden schade, aangezien zij niet overeenkomstig het beleggingsprofiel heeft belegd en teveel risico's heeft genomen. Nu vast staat dat Consument, mede op advies van de intermediair, heeft gekozen voor Monitor Profiel 3 en dat Aangeslotene heeft gehandeld conform de verdeling van de assets binnen dit profiel dient de klacht te worden afgewezen. Nu Consument bij het indienen en formuleren van haar klacht gebruik heeft gemaakt van dezelfde intermediair als die haar van advies heeft gediend bij het aangaan van de beleggingsrelatie met Aangeslotene kan onmogelijk worden vastgesteld of Consument anders had beslist over de invulling van haar beleggingsportefeuille en haar risicobereidheid ware zij direct door Aangeslotene geïnformeerd over de opbouw, invulling en risico's van haar portefeuille.

Consument,

tegen

de besloten vennootschap Paerel Vermogensbeheer B.V., gevestigd te Amsterdam, hierna te noemen Aangeslotene.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:
- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het door Consument ondertekende vragenformulier met bijlagen, ontvangen op 6 december 2012;
- het verweerschrift van Aangeslotene;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van Aangeslotene.

2. Overwegingen

De Commissie heeft het volgende vastgesteld.
Tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening heeft niet tot oplossing van het geschil geleid.
Beide partijen zullen het advies van de Commissie als bindend aanvaarden.

Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 28 augustus november 2013 en zijn aldaar verschenen.

3. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

3.1. Tussen Consument en Aangeslotene bestond een beleggingsrelatie op basis van vermogensbeheer. Op 31 augustus 2007 heeft Consument een Overeenkomst tot Vermogensbeheer ondertekend.

3.2. Uit het door Consument ingevulde en ondertekende beleggingsprofiel blijkt dat beleggingsprofiel 5 passend is. Consument heeft gekozen voor een afwijkend beleggingsprofiel 3 (Monitor Portefeuille 3). Bij beleggingsprofiel 3 hoort de volgende asset allocatie:

Categorieën	Norm weging	Minimale weging	Maximale weging
Liquiditeiten	0%	0%	0%
Obligaties	30%	15%	45%
Alternatieve beleggingen	60%	45%	75%
Aandelen	10%	0%	25%

3.3. In de bijlage bij de overeenkomst van Aangeslotene (versie 08-2009) is onder ander het volgende opgenomen

Verband asset allocatie en risico

De asset allocatie van Paerel onderscheidt zich van andere vermogensbeheerders met name op het gebied van alternatieve beleggingen. Gemiddeld kennen de portefeuilles bij Paerel een weging van 45%, terwijl concurrenten vaak minder dan 15% alloceren naar alternatieve beleggingen. Bij alternatieve beleggingen kunt u denken aan bijvoorbeeld hedge funds, grondstoffen, private equity, onroerend goed, hoogrentende obligaties en aandelen in exotische regio's. In algemene zin kan worden gesteld dat een geconcentreerde belegging in één van deze catergoreieën als risicovol kan worden beschouwd. In de pers maar ook door toezichthouders wordt geregeld gewaarschuwd voor de risico's van beleggingen in bijvoorbeeld individuele hedgefunds. De MonitorPortefeuille Defensief kent een allocatie Aandelen en Alternatieve Beleggingen van circa 50% en zal in de markt dan ook in beginsel als neutrale portefeuille worden gezien. Portefeuilles bij Paerel kennen echter door de opname van alternatieve beleggingen juist een laag verwacht risico. Gegeven de wijze waarop Paerel alternatieve beleggingen selecteert en combineert én gegeven de gunstige correlaties met obligaties is er wel degelijk sprake van een defensieve portefeuille (Het risico komt overeen met een 100% obligatieportefeuille). U dient zich dus te beseffen dat de asset allocatie van een portefeuille bij Paerel significant afwijkt van wat gangbaar is in de markt. Dit leidt echter niet tot hogere, maar tot lagere verwachte risico's op basis van historische rendementen en risico. Ook hier geldt echter dat rendementen (en risico's) uit het verleden geen garantie bieden voor de toekomst.

3.4. De beleggingsdoelstelling van Consument was een jaarlijkse aanvulling op haar huidige inkomen. Verder blijkt uit het door Consument ingevulde beleggingsprofiel dat zij een waardedaling van minder dan 10% acceptabel vond, zij beperkt in risicovolle producten wilde beleggen en geen beleggingskennis had.

3.5. Het te beleggen vermogen van Consument bedroeg € 150.000,-. Bij brief van 25 augustus 2007 heeft Aangeslotene Consument de ontvangst van dit bedrag op het rekeningnummer van Consument bevestigd.

3.6. Per 30 oktober 2007 zag de beleggingsportefeuille van Consument er als volgt uit:

Fundnaam	Waarde	Assetclass	Percentage
Paerelfonds	85.413,52	Alternatieve beleggingen	61,58%

DWS Institutional Money Plus	1.393,87	Liquiditeiten	1,00%
Vanguard Euro Investment Grade Bond	10.936,85	Obligaties	7,89%
Vanguard Euro Government Bond	32.942,62	Obligaties	23,75%
Paerel Aandelenfonds	8.008,31	Aandelen	5,77%
Totaal belegd vermogen	138.695,16		
Nog te verrekenen transacties	16.519,35		
Totaal	155.214,51		

3.7. Per 6 mei 2008 zag de beleggingsportefeuille van Consument er als volgt uit:

Fundnaam	Waarde	Assetclass	Percentage
DWS Institutional Money Plus	1.130,05	Liquiditeiten	0,73%
Vanguard Euro Investment Grade Bond	21.915,72	Obligaties	14,22%
Vanguard Euro Government Bond	21.964,34	Obligaties	14,25%
Paerel Sustainability Fund - IC	19.512,04	Aandelen	12,66%
Paerel Equity Fund - IC	10.878,49	Aandelen	7,06%
Paerel Alternative Fund - PC	78.697,00	Alternatief	51,07%
Totaal belegd vermogen	154.097,60		
Nog te verrekenen transacties	0,00		
Totaal	154.097,60		

3.8. In november 2011 is Consument tot verkoop van de beleggingsportefeuille overgegaan. De verkoopwaarde bedroeg €135.675.

4. De vordering en grondslagen

4.1. Consument vordert vergoeding van de geleden schade als gevolg van het handelen van Aangeslotene. De schade wordt door Consument begroot op een bedrag van € 37.046,-, zijnde het verschil tussen de waarde van de beleggingsportefeuille indien Aangeslotene het vermogen van Consument had belegd in een 100% obligatieportefeuille (€ 172.721,-) en de werkelijke waarde van de beleggingsportefeuille per 1 november 2011 (€ 135.675,-). Daarnaast vordert Consument wettelijke rente over dit bedrag, alsmede de advieskosten.

4.2. Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslagen.

- Aangeslotene heeft haar beleggingen niet overeenkomstig het defensieve profiel van Consument belegd. Een groot deel is belegd in aandelen en alternatieve beleggingen welke niet passend waren bij de antwoorden die Consument heeft gegeven bij de invulling van het beleggingsprofiel. De door Aangeslotene gehanteerde bandbreedtes passen niet bij een defensief risicoprofiel.
- Aangeslotene heeft zich niet gehouden aan de afspraak dat zij met hetzelfde risico als een 100% obligatieportefeuille een hoger rendement kan behalen dan bij beleggingen in obligaties door gedeeltelijk te beleggen in alternatieve beleggingen. Nu Aangeslotene de gemaakte afspraken uit de Overeenkomst tot Vermogensbeheer niet is nagekomen heeft zij de beleggingen niet beheerd zoals het een goed huisvader betaamt.
- Aangeslotene heeft de klantrelatie met Consument misbruikt om de introductie van een nieuw product mogelijk te maken. Zonder medeweten van Consument is Aangeslotene vanaf 2009 overgegaan tot beleggen in het Paerel 100%

garantiecertificaat, dit product paste niet bij het beleggingsprofiel van Consument, haar risicobereidheid, kennis en ervaring en haar beleggingsdoelstelling.

4.3. Op de stellingen die Aangeslotene aan haar verweer ten grondslag legt, wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

5. Beoordeling

5.1. De relatie tussen partijen kan naar het oordeel van de Commissie worden aangemerkt als vermogensbeheer. Aan vermogensbeheer is eigen dat de beheerder zijn beheerstaken naar eigen inzicht vervult. Voorts dient de beheerder het aan hem toevertrouwde vermogen te beheren zoals van een redelijk bekwaam en redelijk handelend vermogensbeheerder mag worden verwacht. Bij het beoordelen van de vraag of het beheer aan deze eis heeft voldaan, komt groot belang toe aan de tussen partijen overeengekomen beleggingsdoelstellingen en het vastgesteld risicoprofiel.

5.2. Binnen deze beleggingsrelatie maakte Aangeslotene gebruik van een voor en namens haar optredende intermediair. Deze intermediair had onder meer tot taak het leggen en onderhouden van de klantcontacten van en met Aangeslotene, het namens Aangeslotene doen vaststellen van het klant/risico-profiel en het geven van uitleg over de wijze van het invullen van de portefeuille. De intermediair kreeg voor deze en, waar van toepassing, andere diensten een vergoeding van Aangeslotene. Consument heeft bij het indienen van haar klacht er voor gekozen zich te laten bijstaan door dezelfde intermediair die voor Aangeslotene heeft opgetreden bij het aangaan van de beleggingsrelatie tussen Consument en Aangeslotene.

5.3. Ter zitting is vastgesteld dat de betrokken intermediair naar eigen zeggen niet beschikt over de vereiste vergunningen met betrekking tot het leveren van vermogensbeheer en/of advies diensten. Tevens is onweersproken vastgesteld dat Aangeslotene op geen enkel moment contact heeft gehad met Consument. Zowel Consument als Aangeslotene gingen voor de vereiste wederzijdse informatie- en onderzoeksplicht volledig af op de feiten die de intermediair vaststelde en vervolgens aan Consument c.q. Aangeslotene doorgaf.

5.4. Consument baseert haar vordering op de stelling dat Aangeslotene verantwoordelijk is voor de door Consument geleden schade, aangezien zij niet overeenkomstig het beleggingsprofiel heeft belegd en teveel risico's heeft genomen. De door Aangeslotene gehanteerde bandbreedtes passen volgens Consument niet bij een defensief risicoprofiel. Voorts heeft Aangeslotene zich niet gehouden aan de afspraak de risico's van de alternatieve beleggingen vergelijkbaar te houden met een 100% obligatieportefeuille. Aangeslotene stelt ter verweer dat de informatievoorziening vooraf, het vaststellen van het risicoprofiel, de uitvoering van het beleggingsbeleid en de informatieverstrekking ten tijde hiervan, volledig, accuraat en in overeenstemming met de uitgangspunten van het vermogensbeheer zijn geweest.

5.5. De Commissie stelt vast dat Consument na het invullen van het vragenformulier ter vaststelling van het klant/risico-profiel er voor gekozen heeft een afwijkend profiel van toepassing te laten zijn. Uit het vragenformulier kwam "Monitor Profiel 5" als best passend naar voren. Consument heeft er, na overleg met de intermediair, door

Consument op dat moment en in deze "haar adviseur" genoemd, voor gekozen "Monitor Profiel 3" van toepassing te laten zijn. Dit profiel wordt door Aangeslotene, die gebruik maakt van 8 in risico oplopende Monitor Profielen, gekenmerkt als "Monitor Portefeuille Behoudend".

5.6. De Commissie stelt vast dat Aangeslotene zich, behoudens een kort moment waarop er een kleine overschrijding heeft plaats gevonden van de bandbreedte in het aandelengedeelte van de portefeuille, heeft gehouden aan de voor het Monitor Profiel 3 (behoudend) geldende verdeling van de asset categorieën. Deze kort durende overschrijding heeft niet tot aantoonbare schade geleid. Aangeslotene heeft voor Monitor Profiel 3 gebruik gemaakt van een relatief groot percentage alternatieve beleggingen en doet dit door te beleggen in het Paerel Alternative Fund. Dit fund kent een hoofdsomgarantie van Credit Suisse en is wat betreft het hoofdsomrisico hierdoor vergelijkbaar met een obligatie van Credit Suisse. Nu vast staat dat Consument, mede op advies van de intermediair, heeft gekozen voor Monitor Profiel 3 en dat Aangeslotene heeft gehandeld conform de verdeling van de assets binnen dit profiel dient de klacht te worden afgewezen. Nu Consument bij het indienen en formuleren van haar klacht gebruik heeft gemaakt van dezelfde intermediair als die haar van advies heeft gediend bij het aangaan van de beleggingsrelatie met Aangeslotene kan onmogelijk worden vastgesteld of Consument anders had beslist over de invulling van haar beleggingsportefeuille en haar risicobereidheid ware zij direct door Aangeslotene geïnformeerd over de opbouw, invulling en risico's van haar portefeuille.

5.7. Gelet op het voorgaande concludeert de Commissie dat de klacht van Consument ongegrond is en de vordering moet worden afgewezen.

5.8. Alle overige door partijen ingebrachte stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen derhalve onbesproken blijven.

6. Beslissing

De Commissie stelt bij bindend advies vast dat de vordering van Consument wordt afgewezen.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor kifid.nl/consumenten/wie-behandelt-mijn-klacht/4#stappen-plan.